

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce: **D. S.**, ..., nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, hlášený k pobytu Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 04. 2016, č. j.: OAM-6/LE-LE05-LE05-2016,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání shora identifikovaného rozhodnutí, jímž mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce upozornil, že žalovaný je při aplikaci ust. § 12, § 14 a § 14a zákon o azylu povinen dbát základních zásad správního řízení podle § 2 až § 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Těmito zásadami jsou především požadavek individualizace správního řízení a správního rozhodnutí a povinnost správního orgánu zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle prvně uvedené zásady každý správní orgán dbá, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu, takže implikuje povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch

nebo v neprospěch toho, o jehož právech je rozhodováno. Shromážděné podklady pro rozhodnutí sice může správní orgán hodnotit podle vlastního uvážení, je však povinen pečlivě přihlížet ke všemu, co vyšlo za řízení najevo. Žalobce se domnívá, že žalovaný pochybil, když řádně nezjistil skutkový stav, nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem a v důsledku toho nesprávně aplikoval ust. § 12, § 14 a § 14a zákon o azylu.

Žalovaný dle názoru žalobce nepostupoval euro konformním způsobem, když při aplikaci ust. § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu nezohlednil požadavky vyplývající z čl. 4 kvalifikační směrnice. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž *„jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo by mohlo dojít, pak tyto skutečnosti musí správní orgán situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 89). Podle Nejvyššího správního soudu přitom platí, že v situacích, na které čl. 4 kvalifikační směrnice dopadá, je nezbytné interpretovat relevantní ustanovení vnitrostátních právních předpisů, tedy především ust. § 3 správního řádu euro konformním způsobem, popřípadě přiznat uvedenému článku kvalifikační směrnice přímý účinek. Z toho žalobce dovodil, že žadatel má v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení, nicméně platí, že je především na správním orgánu, aby zajistil všechny důkazy nezbytné pro řádné posouzení skutkového stavu. Na samotném žadateli naopak je, aby na takové důkazy upozornila a při jejich získání poskytla nezbytnou součinnost. Není tedy povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpověď. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57)., pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie a jeho výpovědi lze přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi ze země původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet. Důkazní břemeno je tedy v řízení ve věci mezinárodní ochrany vychýleno ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu v souladu s výkladem čl. 4 kvalifikační směrnice nemůže být nedostatek důkazů přičítán jeho nevěrohodnosti či účelovosti podané žádosti. Žalovaný tedy dle názoru žalobce pochybil, když řádně nezohlednil všechny azylově relevantní skutečnosti, které žalobce v průběhu správního řízení tvrdil, a ani k nim neprovedl žádné důkazní prostředky.

Žalobce zdůraznil, že hlavním deklarovaným důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu byla obava z nutnosti nastoupit do armády a tím i povinnosti účastnit se bojů na východě Ukrajiny. Danou obavu žalovaný vyhodnotil tak, že vyhýbání se vojenské službě nemůže být samo o sobě důvodem ani pro udělení azylu ani pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce nicméně zdůraznil, že žalovaný se již nijak nezabýval situací žalobce, která by mu hrozila, pokud by vojenskou službu v zemi původu nenastoupil. Nenastoupení k vojenské službě na Ukrajině je považováno za trestný čin, přičemž možnost jejího splnění alternativním způsobem v tomto případě neexistuje. Bylo proto nutné zabývat se též bezprostředním důsledkem žalobcova nenastoupení do armády. Fakt, že žalobci reálně hrozí na Ukrajině uvěznění, vzbuzuje zásadní problém. Ten spočívá v hodnocení podmínek, za kterých by byl trest odnětí svobody vykonán. Takovéto podmínky totiž mohou

způsobit, že vyhoštění žalobce na Ukrajinu bude neslučitelné s čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jehož je ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu vnitrostátním odrazem a s čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy, jenž je relevantní z hlediska aplikace § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva tento závěr potvrzuje. Dále žalobce uvedl, že standard, který musí materiální podmínky zbavení osobní svobody dosáhnout, je Evropskou úmluvou stanoven dvojím způsobem. Za prvé podmínky zajištění nesmí být neslučitelné s čl. 3 Evropské úmluvy, který zakazuje mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Tento článek podle Evropského soudu pro lidská práva vyžaduje po státech zajistit, aby každá osoba byla zbavena svobody v podmínkách, které jsou slučitelné s respektováním lidské důstojnosti a aby způsob výkonu opatření nevystavoval dotyčného úzkosti a útrapám dosahujícím intenzity, která přesahuje úroveň, jež je se zbavením svobody nutně spojena. Druhý způsob, jakým je standard podmínek v zařízeních, kde dochází ke zbavení svobody jednotlivce, Evropskou úmluvou stanoven, vychází z čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy. Z ní Evropský soud pro lidská práva dovozuje mimo jiné požadavek, aby každé zbavení svobody bylo v souladu s účelem čl. 5, který chrání jednotlivce před svévolí. Aby nebylo možné označit zajištění jako svévolné, musí být takové opatření skutečně v dobré víře, musí být úzce svázáno s účelem, kromě toho místo a podmínky zajištění musejí být k tomu uzpůsobené a konečně délka zajištění nesmí přesáhnout přiměřenou dobu, která je nezbytná k dosažení sledovaného cíle. Jestliže tedy žalobce v řízení o mezinárodní ochraně uvedl, že byl povolán do armády, a povolávací rozkaz nehodlá respektovat, bylo nutné zabývat se i otázkou opodstatněnosti jeho obavy z uvěznění. To však žalovaný neučinil. Pokud by se totiž tato obava jako reálná ukázala, o čemž žalobce nepochybuje, bylo též nutné zabývat se otázkou, zda podmínky v ukrajinských věznicích nezakládají neslučitelnost navrácení žalobce na Ukrajinu dle čl. 3 a čl. 5 Evropské úmluvy. Ani to však žalovaný neučinil, žádné relevantní podklady pro své rozhodnutí si v tomto směru neobstaral. Žalobce přitom zdůraznil, že možnost špatného zacházení v ukrajinských věznicích rozhodně není jen hypotetická. Jde o obavu reálnou, což prokazuje zejména zpráva Evropského výboru pro zabránění mučení nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (uváděná obvykle pod anglickou zkratkou „CPT“). Ve své monitorovací zprávě ze dne 29. 4. 2015 CPT zejména poukazuje na nevhodnost podmínek ve vazebních zařízeních, jež je způsobena jejich přeplněním. Nejde přitom o individuální a nahodilé situace, ale o strukturální nedostatky ukrajinského vězeňského systému. Žalobce rovněž připomenul, že podmínky v ukrajinských věznicích byly v minulosti opakovaně důvodem, pro který Evropský soud pro lidská práva uvedl, že čl. 3 Evropské úmluvy byl ze strany Ukrajiny porušen. Tento soud také opakovaně konstatoval absenci účinného vnitrostátního prostředku nápravy. Žalobce uzavřel, že jeho obava ze špatného zacházení neslučitelného s čl. 3 a čl. 5 Evropské úmluvy je opodstatněná. Bylo proto povinností žalovaného se jí řádně zabývat a obstarat si v tomto směru relevantní podklady pro rozhodnutí.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že k dané věci shromáždil adekvátní informace o situaci v zemi původu a vycházel tak z aktuálního a dostatečně zjištěného stavu věci. V průběhu správního řízení postupoval v souladu se zákonem o azylu a s jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle žalovaného jasně seznatelné, z jakých podkladových materiálů k výše uvedeným závěrům žalovaný dospěl. K námitce žalobce ohledně

vojenské povinnosti a jeho případného uvěznění v ukrajinských věznicích, žalovaný uvedl, že žalobce během správního řízení tuto svou obavu vůbec nezmínil. Z žalobcovy žádosti i z následného pohovoru zcela jasně vyplynulo, že primárním důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je jeho strach z války na Ukrajině a neochota nastoupit vojenskou službu poté, co mu na adresu v zemi původu přišly povolávací rozkazy. Obavu ze zmiňovaného možného udělení trestu odnětí svobody v případě odmítnutí nástupu vojenské služby zmínil až v žalobě, a v průběhu správního řízení ani nenaznačil, že by se obával podmínek ve věznici jako takových, respektive, že by jejich stav byl natolik špatný, že by pobyt v nich bylo možné považovat za nelidské či ponižující zacházení. Žalobce tedy během celého řízení nezavdal důvod k tomu, aby žalovaný obstarával speciální podklady k této problematice. Nelze tak správnímu orgánu vytýkat, že v předcházejícím řízení nezjistil důsledně skutečný stav věcí, pokud žalobce sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí (viz rozsudek NSS č. j. 7 Azs 221/2005 ze dne 21. 9. 2006). Správní orgán v průběhu řízení o mezinárodní ochraně vycházel z důvodů uvedených žadatelem o mezinárodní ochranu a ze skutkového stavu zjištěného řádným procesním postupem. Správní orgán není povolán k tomu, aby doplňoval důvody žadatele k přiznání jakékoli formy mezinárodní ochrany. Důkazní břemeno v řízení vyplývá z břemene tvrzení, které je odvislé od samotného žadatele o azyl, je tedy na něm, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek NSS č. j. 7 Azs 9/2012 ze dne 12. 4. 2012, který se zabýval excesy v trestním postihu, z něhož vyplývá, že azylově relevantním důvodem většinou nejsou ani opakované excesy při vyšetřování, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahují-li nelidských rozměrů, přičemž v tomto případě se NSS zabýval právě případem ukrajinských žadatelů. Odkaz na rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57 dle žalovaného není případný, jelikož okolnosti, ze kterých žalobce dovozuje hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, součástí jeho výpovědi v průběhu správního řízení nebyly a žalobce tyto skutečnosti poprvé tvrdí až v žalobě. K samotné povinnosti vykonat vojenskou službu žalovaný uvedl, že ani v případě skutečného bojového nasazení není povinnost vykonat vojenskou službu brána jako azylově relevantní důvod. Žalovaný tak setrval na svých závěrech učiněných v tomto směru v napadeném rozhodnutí. Navíc dle Informace MZV ČR č. j. 115045/2015-LPTP, která je součástí správního spisu, vyplývá, že na Ukrajině je možnost vykonání alternativní civilní služby. K bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce se žalovaný dostatečně vyjádřil a zhodnotil ji v napadeném rozhodnutí na str. 7. Uvedl, že k současné bezpečnostní situaci na Ukrajině se vyjádřil již i NSS ve svém rozsudku ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17 „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ V usnesení NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, pak soud zdůraznil, že pokud konflikt nemá povahu totálního konfliktu, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, což žalobce neprokázal. Nadto žalobce sám v protokolu k pohovoru uvedl na otázku, jaká je situace v Chersonu, kde žil před svým odjezdem do ČR, že je tam pořád klid.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání, když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce při svém pohovoru dne 2. 2. 2016 vypověděl, že odjel z Ukrajiny asi v roce 2006 a poté se tam již nikdy nevrátil. Sdělil, že z vlasti odjel kvůli práci a celkovým podmínkám. Jeho matka mu říkala, že na Ukrajině není práce, a proto společně s ní odjel do České republiky. Uvedl, že na Ukrajině neměl nikdy žádné potíže, jediný problém byl v tom, že nebyla práce. Žádá o mezinárodní ochranu, protože má v České republice celou rodinu, a protože na Ukrajině je nestabilní situace a chystá se tam další mobilizace a jemu již přišly povolávací rozkazy. Vojenskou službu vykonal v letech 2003 až 2005. Povolávací rozkaz osobně neobdržel, pouze mu jeho strýc říkal, že mu přišel na jejich adresu. K tvrzené nestabilní situaci na Ukrajině pak uvedl, že zde zuří válka a nikdo neví, co bude dál. V České republice má matku, sestru a synovce. Hlášen k pobytu je stále v Ch., v bytě u své matky. Domnívá se, že by tam mohl bydlet i nyní. Prohlásil, že uvedl všechny důvody, kvůli nimž opustil Ukrajinu a požádal o udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval, že chtěl doložit povolávací rozkazy, ale strýc mu řekl, že je vyhodil.

Krajský soud přistoupil k hodnocení žalobních námitek z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu. Podle § 12 uvedené právní úpravy se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě výše uvedených informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 3 a 4) vypořádal i se žalobcem uváděnou obavou z nástupu vojenské služby a nasazení do války v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a

politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: „*Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím*“ nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: „*Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavami z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Soudu pak nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje. Lze přisvědčit i jeho názoru, že dle informace Ministerstva zahraničních věcí sice na Ukrajině hrozí za nenastoupení vojenské služby trest odnětí svobody na 2-5 let, to však teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. V případě žalobce k tomu však dosud nedošlo. Dle této informace Ministerstva zahraničních věcí rovněž osoby dlouhodobě pobývajících v zahraničí nejsou do ukrajinské armády povolávány.

Krajský soud rovněž přisvědčil názoru žalovaného, že nespokojenost s ekonomickým, politickým a společenským vývojem na Ukrajině pociťuje velká část ukrajinského obyvatelstva. Žalobce však dle svých vyjádření neměl v této souvislosti žádné potíže, svůj nesouhlas nevázal na určitou politickou stranu, když on sám ani žádné politické přesvědčení nemá. Za důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině, neboť na daném území neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro žalobce znamenal jakékoliv nebezpečí. Není totiž žádný důvod k domněnce, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Žalobce pochází z Chersonské oblasti v jižní části Ukrajiny, tato oblast je velmi vzdálená od oblastí ozbrojených střetů.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č. j. Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 5 a 6) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze

označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu. Vyjádřil se k otázce povolání do armády se závěrem, že povinnost vykonat vojenskou službu ani případný postih v případě odmítnutí nastoupit k jejímu vykonání nelze vnímat jako vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. S těmito závěry se krajský soud ztotožňuje.

Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Přiklonil se k jeho závěru, že doplňkovou ochranu v uvedených případech lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí a může nastat pouze v případě přidružení jiných okolností, které nelze předjímat.

Žalovaný se rovněž v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal (na str. 6) s námitkou žalobce týkající se jeho obavy z povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do války. Lze souhlasit s jeho závěrem, že existence této občanské povinnosti v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání uznávají za naprosto legitimní i Ženevská konvence, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tedy nelze považovat za újmu podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Obecně branná povinnost patří k legitimním povinnostem občanů států a je takto chápána i v mezinárodním měřítku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44). Na takto vyslovené závěry žalovaného krajský soud v plném rozsahu odkazuje.

Krajský soud dále podotýká, že žalobní námitku týkající se obavy žalobce, že za nenastoupení k vojenské povinnosti hrozí trest odnětí svobody na 2-5 let, nepovažoval žalovaný za důvodnou, neboť trest může nastat teprve v případě, že by si žalobce povolávací rozkaz převzal. Jak sám uvedl, to dosud neučinil, krajský soud tedy neshledal důvod zabývat se žalobními námitkami odkazujícími na přílohu ze dne 24. 4. 2014. Lze totiž přisvědčit názoru žalovaného, že dokud občan povolávací rozkaz nepřevzme, není trestně postižitelný. Krajský soud tedy neshledal důvod pro provádění tohoto důkazu v přezkumném soudním řízení. Navíc je mu z úřední činnosti známo, že do bojů na Ukrajině jsou dnes zapojováni pouze profesionální vojáci nebo dobrovolníci.

Krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že na území Ukrajiny neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu dle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce sice uváděl, že na území naší

republiky žije jeho matka, sestra a synovec, existence těchto rodinných vazeb však nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud rovněž konstatuje, že z výpovědi žalobce, z evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a ani ze zjištění správních orgánů nevyplynulo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Ten proto nesplňuje ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14b zákona o azylu.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. červenec 2017

JUDr. Magdalena Ježková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
J. L.